

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	1/11

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0913.1 ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ

CATEDRA MEDICINĂ DE FAMILIE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină
Proces verbal nr. 9 din 19 03 2018

Președinte, dr. hab. st. med., conf. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină
I
Proces verbal nr. 9 din 20.03.2018

Decanul Facultății dr. st. med., conf. univ

Plăcintă Gh

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Medicină de familie
Proces verbal nr. 9 din 05.03.2018

Şef catedră prof. universitar, dr. hab. st. med
Ghenadie Curocichin

CURRICULUM

DISCIPLINA: MANAGEMENTUL CABINETULUI MEDICAL

Studii de licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2018

I. PRELIMINARII

Managementul este o știință bine conturată, cu un fundal teoretic puternic și o serie de instrumente menite să îmbogățească gândirea și practica managerială și să ofere flexibilitate în fața schimbărilor și provocărilor cu care se confruntă orice instituție medicală. Economia de piata impune amplificarea și intensificarea preocupărilor în domeniul managementului.

Sistemul actual de gestionare a instituțiilor medicale necesită reorientare spre modele noi de activități economice care permit supraviețuirea și extinderea activităților instituțiilor medicale în condițiile concurenței. Dezvoltarea diverselor forme de antreprenoriat în sfera ocrotirii sănătății, împun fortificarea cunoștințelor în domeniul activității unităților medicale cu diferite tipuri de proprietate.

Disciplina Managementul cabinetului medical are sarcină pregătirea studenților în domeniul managementului și marketingului medical. Favorizează asistentul medical de a se manifesta ca manager adoptiv, de a înțelege legile pieții în relațiile dintre instituții, de a dezvolta deprinderi și abilități manageriale organizatorice, de previziune, de planificare, utilizare a resurselor și flexibilitate în mediul interior și mediul exterior organizațional. Prevede familiarizarea studenților cu modele și forme de organizare, strategii în planificarea activităților, abordarea problemelor manageriale specifice activității profesionale. Obținerea cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare construirii și menținerii climatului constructiv. Managementul cabinetului medical este o disciplină academică cu un conținut propriu educațional orientat spre eficientizarea lucrului asistentei medicale în parteneriat cu angajații instituțiilor medicale publice sau private.

Obiectivele disciplinei sunt structurate pentru a favoriza dezvoltarea abilităților manageriale, eficientizarea activității personale a asistentului medical, familiarizarea lor cu scopurile, principiile și conținutul managementului instituției, cu pachetul de servicii medicale prestat, cu organizarea consultației pacientilor în instituțiile medicale, cu abilitățile de comunicare efectivă, cu actele medicale ce reglementează activitatea asistentului medical. Toate acestea vor contribui la sporirea accesibilității populației la servicii medicale, creșterea calității serviciilor de sănătate și gradului de satisfacție al pacientului.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională.

Obținerea de cunoștințe teoretice și abilități practice de management, aplicarea cunoștințelor de management din punct de vedere universal și profesional în analizarea și identificarea soluțiilor la situațiile dificile posibile în activitatea profesională.

Obiectivele principale ale disciplinei:

- Să înțeleaga și să înșeasca aspectele esențiale ale managementului
- Să cunoască principiile economiei de piață, concurența instituțională, complexitatea serviciilor medicale prestate în cadrul sistemului de asigurări obligatorii de asistență medicală
- Să dezvolte abilități de exercitare a funcțiilor manageriale: organizare, planificare, motivare și control
- Să cunoască principiile de utilizare rațională a resurselor instituționale și managementul timpului
- Să dezvolte abilități de lucru cu documentația medicală, inclusiv utilizarea TI.
- Limba/limbile de predare a disciplinei: română;
- Beneficiari: studenții anului III, Facultatea de Medicină, specialitatea Asistență medicală generală.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	3/11

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.06.O.050		
Denumirea disciplinei	Managementul cabinetului medical		
Responsabil (i) de disciplină	Buta Galina		
Anul	III	Semestrul/Semestrele	VI
Numărul total de ore, inclusiv:	60		
Curs	10	Studiu individual	30
Seminare	10		
Lucrări practice	10		
Forma de evaluare	CD	Numărul de credite	2

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL Studiu individual **DISCIPLINEI**

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*
  - Să înțeleagă și însușească aspectele esențiale ale managementului și principiile contemporane al acestuia
  - Să cunoască principiile economiei de piață, concurența instituțională
  - Să cunoască funcțiile manageriale: organizare, planificare, motivare și control
  - Să cunoască principiile de utilizare rațională a resurselor instituționale și managementul timpului
  - Să dezvolte abilități de lucru cu documentația medicală, inclusiv utilizarea TI.
  - Să cunoască complexitatea serviciilor medicale acordate în cadrul AOAM
  - Să cunoască competențele de bază, funcțiile, responsabilitățile și drepturile asistentului medical
  - Să cunoască impactul problemelor instituționale căile de soluționare a acestora
  - Să cunoască actele normative și a programele de activitate în vigoare la nivelul instituției medicale

- *la nivel de aplicare:*
  - Să aplice principii, reguli, metode, instrumente, tehnici fundamentale în scopul elaborării și implementării programelor de management modern
  - Să aplice și să descrie elemente ale procesului de comunicare în mediul intern și extern al instituției medicale
  - Să dezvolte ideii, soluții pentru probleme manageriale de ordin antreprenorial
  - Să poată întocmi lista necesităților pentru activitatea eficientă a asistenților medicali
  - Să determine gradul de motivare a angajaților sferei medicale
  - Să determine algoritmul luării deciziilor și să-l utilizeze
  - Să poată elabora strategii manageriale și realiza controlul rezultatelor

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	4/11

- Să demonstreze lista set-cheie de comportamente care contează pentru performanța organizațională,
- Să compare consecințele comportamentului asistentului medical în procesele de schimbare în instituția medicală
  - **la nivel de integrare:**
- Să aprecieze importanța cunoștințelor în domeniul managementului în contextul viitoarei profesii
- Să poată proiecta un sistem de valori, care să contribuie la dezvoltarea instituției
- să structureze corelația funcțională dintre regulile generale ale managementului și formele practice de desfășurarea activității profesionale
- Să contureze un plan managerial
- Sa dezvolte o atitudine proactivă față de rolul și sarcinile managementului în dezvoltarea personală și organizațională
- să propună modalități de soluționare a conflictelor în diferite situații de caz
- să evalueze interacțiunea între ținuta vestimentară - cultura vorbirii stima de sine.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru realizarea modulului Managementul cabinetului medical din anul de studii III sunt necesare următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe fundamentale în managementul general și managementul serviciilor de sănătate
- cunoașterea organizării și funcționării instituțiilor medicale publice și private în cadrul AOAM
- abilitatea de comunicare, etica profesională și lucru în echipă
- competențe în utilizarea TI (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică)
- calități –organizatorice, de analiză și evaluare, de prognozare, inițiativă, flexibilitate, autonomie și empatie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice, seminare	Lucru individual
1.	Managementul ca știință și obiect de studiu. Instituția medicală ca organizație, mediul ei intern și extern. Structura organizatorică și de conducere în cadrul unei instituții medicale. Cultura organizațională. Complexitatea serviciilor medicale acordate în cadrul AOAM.	2	4	2
2.	Principii, metode, tehnici și funcții ale managementului modern. Procesul decizional în management. Controlul. Etica socială și etica profesională. Deciziile etice în spațiul profesional.	2	4	5
3.	Planificarea strategică ca funcție managerială. Obiective, strategii și politici de funcționare și dezvoltare a instituției medicale. Managementul schimbarilor.	2	4	10

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 5/11	

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice, seminare	Lucru individual
4.	Managerii instituției medicale. Managementul resurselor umane. Motivarea. Controlul. Utilizarea rațională a resurselor instituționale și managementul timpului.	2	4	6
5.	Sistemul informațional al instituției medicale. Organizarea activității lucrului cu documentația medicală. Comunicarea și managementul conflictului. Stresul în organizație.	2	4	7
Total		10	20	30
		60		

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	6/11

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
<p>Tema (capitolul) 1. Managementul ca știință și obiect de studiu. Instituția medicală ca organizație, mediul ei intern și extern. Structura organizatorică și de conducere în cadrul unei instituții medicale. Cultura organizațională. Complexitatea serviciilor medicale acordate în cadrul AOAM.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sa defineasca conceptul de management ca știință, artă, proces, profesie; • Să cunoască componentele managementului organizațional. • Să definească elementele de organizare structurală • Să înțeleagă rolul practic al organigramei și al Regulamentului de organizare și funcționare a instituției medicale • Să cunoască principiile de activitate a instituției medicale în cadrul AOAM 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere. Managementul ca teorie și / sau practică, ca știință și / sau artă. Sarcinile managementului Principii de conducere. 2. Management organizațional (definiție, activități, organizații formale și informale, parametri de caracterizare a instituției medicale). 3. Mediul intern și extern al instituției medicale și factorii lui. Mediul Internațional. 4. Rolul managementului în sistemul sanitar 5. Componentele structurii organizatorice. Tipurile de structuri organizatorice. Organograma. 6. Managementul echipei 7. Cultura organizațională 8. Concepțe și principii de activitate a instituției medicale în cadrul AOAM 9. Pachetul Unic de servicii medicale acordate în cadrul AOAM.
<p>Tema (capitolul) 2. Principii, metode, tehnici și funcții ale managementului modern. Procesul decizional în management. Controlul. Etica socială și etica profesională. Deciziile etice în spațiul profesional.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să înțelegeagă procesul decizional; • Să înțeleagă activitățile de conducere prin decizie. • Să cunoască procedura de efectuare a controlului; • Să cunoască noțiunea eticii • Să determine domeniile de utilizare ale eticii în activitatea asistentului medical • Sa elaboreze un model a unui cod de etica profesională 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Principii metode tehnici de management modern 2. Funcțiile manageriale: procesul decizional și controlul. 3. Modele și metode de luare a deciziilor. 4. Controlul. Tipuri de control și etapele procesului de control. 5. Noțiuni de etică etică medicală. Aspecte legislative de etică 6. Implicații etice în activitatea asistenților medicali. 7. Etica socială și etica profesională 8. Tehnici de implementare a eticii și integrității în instituția medicală 9. Principii de baza în elaborarea codului de etică și conduită profesională.
<p>Tema (capitolul) 3. Planificarea strategică ca funcție managerială. Obiective, strategii și politici de funcționare și dezvoltare a instituțiilor medicale. Managementul schimbarilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să relateze etapele de elaborare a unui plan strategic. • Să cunoasca clasificarea generală a strategiilor și politicilor de dezvoltare a 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planificarea: esența, funcțiile și importanța. Componentele planificării organizatorice. 2. Planificarea strategică. Procesul de planificare strategică, etape. Realizarea și evaluarea planului strategic. 3. Obiective, strategii și politici de funcționare și dezvoltare a instituțiilor medicale.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	7/11

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • instituțiilor medicale • Să analizeze strategiile managementului schimbării 	<p>4. Managementul schimbării (tipuri de schimbare, metode/abordări, strategii clasice ale procesului schimbării).</p>
Tema (capitolul) 4. Managerii instituției medicale. Managementul resurselor umane. Motivarea. Utilizarea rațională a resurselor instituționale și managementul timpului.	<p>1. Managerul în sistemul ocrotirii sănătății. Activități manageriale și sisteme de management. Niveluri și arii de management.</p> <p>2. Manager-definiție, semnificații. Tipuri de manager. Rolul managerului. Cunoștințe și calități cerute de fiecare nivel de management.</p> <p>3. Rolarile managerului (interpersonale, informaționale, decizionale). Abilitățile necesare managerului.</p> <p>4. Factori implicați direct în desfășurarea activității: competență; autoritate; responsabilizare; delegare.</p> <p>5. Managementul resurselor umane. Recrutarea și selecția, formarea și dezvoltarea, evaluarea randamentului și performanței, remunerarea.</p> <p>6. Modele de gestiune a resurselor umane, funcțiile gestiunii resurselor umane</p> <p>7. Motivarea ca funcție managerială. Importanța. Teoriile motivării:</p> <p>8. Resurse financiare, materiale, informaționale. Modele de gestiune a acestora.</p> <p>9. Managementul timpului de lucru</p>
Tema (capitolul) 5. Sistemul informațional al instituției medicale. Organizarea activității lucrului cu documentația medicală. Comunicarea și managementul conflictului. Stresul în organizație.	<ul style="list-style-type: none"> • Să definească esența sistemului informațional de comunicare managerială al instituției medicale. • Să explice conținutul și formele de comunicare managerială. • Să demonstreze abilități de comunicare managerială eficientă • Să demonstreze abilități de organizare a activității lucrului cu documentația medicală. • Să cunoască strategii de comunicare și de soluționare a conflictului <p>1. Sistemul informațional al instituției medicale.</p> <p>2. Comunicarea managerială.</p> <p>3. Procesul de comunicare și eficacitatea conducerii. Elemente și etape ale procesului de comunicare.</p> <p>4. Noțiune de documentație medicală. Lucrului cu documentația medicală.</p> <p>5. Documentația medicală și sistemul informațional.</p> <p>6. Evidența și păstrarea documentației medicale, inclusiv în arhiva instituției medicale.</p> <p>7. Conflictul în organizație. Particularități ale conflictului în colectiv. Strategii și metode de soluționare a conflictului: structurale și interpersonale.</p> <p>8. Stresul în organizație. Cauza apariției lui. Metode de prevenire și tehnici de diminuare a nivelului de stres.</p>

VI. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE

(CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

- **CP1.** Identificarea conceptelor (planificare, organizare, motivare), principii de conducere, de motivare și folosirea lor în organizarea managementului cabinetului medical. CP2.1. Folosirea modelelor de motivare de luare a deciziilor a metodei de analiză SWOT pentru descrierea unor fenomene și procese reale din domeniul activității asistentului medical.
- CP2. Evaluarea critic-construcțivă a explicării și / sau rezolvării unei probleme vizând funcționarea instituției medicale.
- CP3. Administrarea activității unei subdiviziuni din structura instituției medicale.
- CP4. Utilizarea planificării strategice în vederea interpretării informației necesare activității profesionale

✓ Competențe transversale (CT)

- **CT1.** Aplicarea strategiilor de muncă eficientă și responsabilă, de punctualitate, seriozitate și răspundere personală, pe baza principiilor, normelor și a valorilor etice profesionale. Respectarea disciplinei în muncă
- **CT2.** Aplicarea tehniciilor de muncă eficientă în echipă. Dezvoltarea relațiilor interpersonale corespunzătoare la diferite nivele ierarhice. Dezvoltarea unui comportament etic în relațiile cu publicul.
- **CT3.** Documentarea continuă în limba română și într-o limbă străină, pentru dezvoltarea profesională și personală, prin formare continuă și adaptarea eficientă la noile specificații tehnice, manageriale economice

✓ Finalități de studiu

 La finalizarea studierii disciplinii studentul va fi capabil:

- Să aprecieze importanța managementului cabinetului medical în dezvoltarea durabilă a instituției medicale ca componentă a sistemului de sănătate.
- Să asigure un suport științific de cunoștințe în domeniu la cerințele economiei de piață și formarea abilităților manageriale la viitorii specialiști
- Să formuleze scopuri și misiuni pentru diferite instituții medicale.
- Să elaboreze un plan strategic pentru o instituție medicală.
- Să dezvolte abilități de comunicare eficientă.
- Să fie capabil să creeze și evaluateze organograma organizațională.
- Formarea unei concepții moderne de management la nivelul instituției medicale și a specialiștilor din ramura sănătății;
- Analiza situațiilor de caz referitoare la practica managementului cabinetului medical și a eticei profesionale.

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	9/11

VII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Analiza SWOT instituției medicale	Folosirea metodei SWOT, elaborarea unui chestionar	Participare nemijlocită în elaborarea și prezentarea analizei	
2.	Elaborarea unor indicatori de performanță a asistentului medical	Folosirea metodei SMART	Numarul de indicatori elaborati dupa criterii	
3.	Organograma organizației elaborată	mod personal de abordare și interpretare a tipurilor existente de organigramă originalitate creativitate inovație	Participare nemijlocită în elaborarea și prezentarea organigramei	
4	Plan strategic elaborat	Utilizarea materialului teoretic privind etapele de elaborare a planului	Toate etapele planului strategic sunt expuse	
5	Elaborarea unui poster relația asistent medical-pacient	Mod personal de abordare și interpretare a conținutului cursului. Originalitate, creativitate, inovație	Participare nemijlocită în elaborarea și prezentarea posterului	
6	Elaborarea unui glosar explicativ al termenilor cheie	Mod personal de abordare și interpretare. Lecturarea critică și argumentată	Dezvoltarea glosarului de termeni explicativi.	
7	Elaborarea referatului la tema „Problema eticii medicale” Referat la decizia studentului	Mod personal de abordare și interpretare. - lecturarea critică, profund argumentată	Structură logică, utilizarea conceptelor contemporane de abordare a temei. Originilitate și creativitate. Surse adecvate cu citare corectă.	

VIII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- ***Metode de predare și învățare utilizate***
  - **Curs:** expunerea, demonstrația, predarea complementară, aplicația PowerPoint, exemple din practică, sinteza cunoștințelor, brainstorming, etc.
  - **Lecții practice // Seminare:** studiu de caz, lucru în grupuri mici, lucru individual, discuția dirijată, conversație constructivă, dezbatere, situații de problemă, discuție plenară, de sinteză, demonstrație, prezentarea posterelor, etc.
- ***Strategii/tehnologii didactice aplicate***

Strategii centrate pe activitatea profesorului și pe acțiunea de predare:

  - Strategii discursive și explicative
  - Strategii discursive și conversative

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	10/11

- **Strategii centrate pe activitatea de învățare și interacțiunea profesor – student:**
  - Strategii bazate pe cercetare și explorare (cercetări investigative)
  - Strategii bazate pe exploatarea diferitelor suporturi de instruire
  - Strategii problematizante, studiu de caz
  - Strategii bazate pe utilizarea modelelor
  - Strategii bazate pe activitatea practică
- **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă: teste pentru evaluare curentă, sarcini pentru lucrul individual și chestionarea orală.

Finală: colocviu diferențiat

Curriculum-ul include o evaluare continuă și obiectivă a competențelor formate, asigurîndu-le absolvenților șanse sporite de angajare în câmpul muncii și oportunități de realizare profesională

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	
5,01-5,50	5,5	E
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	A

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (Evaluarea deprinderilor practice×0,5 și colocviu diferențiat oral×0,5) vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (vezi tabelul), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la colocviu diferențiat oral fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

IX. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Ețco C. Managementul în sistemul de sănătate. Chișinău. Editura Epigraf, 2006.
2. Tintiuc D., Ețco C., Grosu L., și alții. Sănătate publică și management – Chișinău, 2002, 720 P.
3. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. М., «Дело» 1997.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 11/11	

4. Ețco C., Goma L., Globa N. Management și Marketing. Teorie și aplicații Chișinău 2013
5. Buta G. Planificarea strategică și caracteristicile ei în cadrul instituției medicale. Ch., 2016, 97 p.
6. Ordinul Nr. 695 din 13.10.2010 al Ministerului Sănătății Republicii Moldova "Cu privire la Asistența medicală primară".
7. Ordinul Nr. 828 al Ministerului Sănătății Republicii Moldova "Cu privire la aprobarea formularelor de evidență medicală primară"
8. Tîrdea T., Gramma R. Bioetica medicală în sănătatea publică. Ch., 2007, 248 p.

B. Suplimentară

1. Ețco C., Buga M., Ciocanu M., Damașcan Gh., Ursu P. Asigurarea obligatorie de asistență medicală din R. Moldova: realizări și perspective. Ch., 2011
2. Vlădescu C. Managementul serviciilor de sănătate. București: Expert, 2000.
3. Pitariu H. Managementul resurselor umane. București, 1994.